

forum for
natur og
friluftsliv
TROMS

Sør-Troms Regionråd
Harstad kommune
Postmottak
9479 Harstad

29. april 2015

Høringsuttalelse til interkommunal kystzoneplan Midt- og Sør-Troms

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Troms er kjent med at interkommunal kystzoneplan for Midt- og Sør-Troms ligger ute på høring. En rekke frivillige natur- og friluftslivorganisasjoner har engasjert seg i tematikken og delt av sin kunnskap, blant annet naturvernforbundet, kystlag, jeger- og fisk m.fl. FNF Troms ønsker å komme med følgende innspill:

FNF Troms synes det er positivt at det utarbeides en kystzoneplan for Midt- og Sør-Troms for å møte de ulike interesser i regionen. Formålet med en kystzoneplan er god og åpenbart nødvendig. Å skape en konsensus om langsiktige rammer for bærekraftig arealbruk, forvaltning og verdiskapning er viktig og gir forutsigbarhet både for allmennheten generelt, friluftsliv, reiseliv, næringsliv, offentlige etater m.m. Dette må bygge på et solid kunnskapsgrunnlag. Det er viktig å være klar over at forvaltning av sjøarealet har en yngre plantradisjon enn tilfellet er for landareal. Kort erfaringshorisont og raske endringer i f.eks. oppdrettsnæringen gjør kunnskapssituasjonen utfordrende. Kunnskapen om lokale areal- og naturressurser er derfor ofte mangelfull både i forvaltningsorganene og i forskningsinstitusjonene, særlig i Nord-Norge. En balansert kystzoneplan, med sterke krav til kunnskapsbasert forvaltning, med implementering av føre-var prinsippet og lokal tradisjon, vil være positivt for Sør- og Midt-Tromsregionene. FNF Troms ønsker å peke på utvalgte momenter ved foreliggende plan som vi mener bør forbedres for å oppnå målsetningen om å ivareta alle interesser i kystsonen. Vi vil i denne uttalelsen ha hovedfokus på natur- og friluftslivinteressene.

GENERELT

Friluftsliv

Friluftslivinteressene i Sør- og Midt-Troms er sterke og mangfoldige. Omgivelsene byr på et rikt spekter av aktiviteter og spenner fra tradisjonell til mer moderne utførelse. Av populære aktiviteter kan vi trekke fram fiske (fra land og fra båt), fangst, jakt, fritidsbåt, kajakk, seiling, roing, kaiting, vindspport, dykking, bading, hvalsafari, fotografering, strandturer, fotturer, besøk av kulturminner m.m. Regionen har en høy verdi for friluftsliv - både gjennom de aktiviteter som gjennomføres direkte på vannflaten, og gjennom den opplevelsesverdi og landskapsverdi den gir brukere av de kjente og populære landområdene rundt. FNF Troms vil også trekke fram landskapskvaliteter i internasjonal toppklasse, samt de mange uberørte områdene som en essensiell ramme for friluftslivutøvelsen. Senja, Astafjorden og Gullsfjorden er noen av områdene som viser det rike spennet i landskap og de store verdiene.

FNF Troms, c/o Bioforsk Nord Holt, Pb. 2284, 9269 Tromsø
Tlf: 4141 7339 E-post: troms@fnf-nett.no Internett: www.fnf-nett.no/troms

FNF Troms er et samarbeidsforum for 13 natur- og friluftslivorganisasjoner i Troms som til sammen representerer rundt 15000 medlemmer. Medlemsorganisasjoner: Troms Turlag, Harstad Turlag, Norges Turmarsjforbund Troms, Naturvernforbundet i Troms, 4H Troms, KFUK-KFUM-speiderne Troms, Troms Fylkeskystlag, Troms Orienteringskrets, Norges Jeger- og Fiskerforbund Troms, Nord-Troms Krets av Norges Speiderforbund, Framtiden i våre hender Tromsø, Nord-Norsk Botanisk forening, Tromsø Casting og Fluefiskeforening.

Friluftsliv er den største kilden til aktivitet i Norge i dag og bidrar til naturopplevelser, rekreasjon, bolyst, reiseliv, folkehelse m.m. Nettopp den store verdien friluftsliv har i et folkehelseperspektiv, både psykisk og fysisk, er noe FNF mener må komme tydeligere fram i planen. Vann er et av de viktigste elementene for friluftsliv, både ferskvann og saltvann, og byr på en rekke varierte aktiviteter og naturopplevelser. For å øke aktiviteten ytterligere er en avhengig av god tilrettelegging, informasjon og fortsatt attraktive områder, noe som står i nær relasjon til hvilke inngrep som tillates i landskapet og på sjøarealene. God forvaltning av kystsonen er en forutsetning sett i et helsemessig perspektiv for den enkelte, så vel som i et samfunnsøkonomisk perspektiv.

2015 er Friluftslivets år. FNF Troms er svært positive til at så godt som alle de 13 kommunene i plansamarbeidet har vedtatt å bli «Friluftslivets år-kommuner». Dette vitner om en positiv vilje i kommunestyrene til å sette friluftsliv på dagsorden. Vi minner om at kommunene som en del av FÅ15-betegnelsen har vedtatt å ta ekstra hensyn til friluftinteressene i arealforvaltningen. Målsetningen med Friluftslivets år er å få langvarige resultater, noe kommunene kan bidra til med en offensiv satsing på å ivareta de viktigste friluftsområdene langs kysten for framtidige generasjoner.

Store deler av planområdet er svært mye brukt til rekreasjon og friluftsliv i mange former. Dette gjelder fra lokale så vel som tilreisende, da kvalitetene er av internasjonal toppklasse. Kajakkpadling er en relativt ny aktivitetsform som har økt betraktelig den siste tida. Å sikre utsettingsplasser, padleleder, småstrender for pauser/overnatting er essensielt. Det må heller ikke glemmes at det tradisjonelle friluftsliv i kystsonen rommer aktiviteter som småviltjakt, jakt på kystsel, fritidsfiske, småbåtliv, camping m.m. I tillegg kommer også alle de som bruker kystsonen til landbasert friluftsliv i nær relasjon til fjorden og havet, samt de mange vassdragene med anadrom fisk som er høyt yndet av små og store fiskere. Vi skulle gjerne sett at dette fikk større plass i planen. Brukerne av kystsonen i friluftssammenheng vil dreie som om mange tusen friluftsutøvere i året. FNF Troms mener i aller høyeste grad det er en samfunnsmessig investering å ivareta kvalitetene og mulighetene for friluftutøvelse langs kysten vår.

Utfordringer knyttet til havbruksnæringen

Natur- og friluftorganisasjonene ønsker å uttrykke bekymring over det økte tempoet og omfanget av havbruksnæring i nord, samt i Sør- og Midt-Troms regionen. Næring og myndigheter har ambisjoner om en 5-dobbling av biomasse, forutsatt at luseproblematikk og rømming tas på alvor. Det er fremdeles store utfordringer knyttet til nevnte utfordringer, men likevel legges det rammer for kraftig vekst.

I forhold til vassdrag med anadrome laksefisk og dens vandrings- og oppvekstområder er problematikken rundt rømming fra anlegg og lakselus tatt på alvor på flere aktuelle lokaliteter i planen, og det er positivt at noen anlegg er tatt ut, men «føre-var-hensyn» burde vært tatt mer konsekvent. Den opptrapping av antall lokaliteter som planen legger opp til er bekymringsfull, særlig med tanke på at problemene rundt rømming og lakselus på ingen måte er løst.

Vi minner om Riksrevisjonens rapport om havbruksforvaltningen fra mars 2012 som bl.a. konkluderte: «Riksrevisjonen er av den oppfatning at de miljømessige utfordringene i havbruksnæringen er blitt så vidt omfattende at næringen ikke kan sies å ha hatt en tilstrekkelig miljøtilpasset vekst, slik Stortinget har forutsatt». I Havforskningsinstituttet sin rapport «Risikovurdering norsk fiskeoppdrett 2013» kan vi også lese at «smittepress fra lakselus og genetisk påvirkning av rømt oppdrettslaks vurderes fremdeles som de mest problematiske risikofaktorene knyttet til lakseoppdrett». I tillegg følger det: «smittepress av lakselus er beregnet ut fra ukentlige lusedata fra alle oppdrettsanleggene langs kysten i 2013 og viste i hovedsak samme mønster som tidligere år. Ett unntak var lavere smittepress på Vestlandet, mens det var noe høyere

i Nord-Norge enn tidligere år.» Risikovurderingen av norsk fiskeoppdrett 2014 bekrefter også at lakselus og rømt oppdrettslaks er de største miljøutfordringene.

Miljøutfordringene i næringen er høyst reelle. Høsten 2013 hadde lusesituasjonen flere steder langs kysten igjen overskredet kritiske nivåer, noe som blant annet førte til pålegg om massenedslakting i Midt-Norge. I 2014 har det vært særlig mye lakselus ved flere lokaliteter og i januar 2014 måtte all laks i anleggene i Gryllefjord og Torskenfjorden slaktes. Luseproblemet ser ut til å øke fra år til år og flytter seg stadig lengre nordover. Kombinasjonen av mer oppdrettsfisk i fjordene og varmere hav er noe av forklaringen. I tillegg til luseinfeksjoner og rømming, øker sykdommer som ILA og PD, samt at det rapporteres om økt bruk av medikamenter. Astafjorden har som kjent hatt utfordringer knyttet til blant annet ILA.

For natur- og friluftsansisasjonene fører den planlagte veksten i oppdrettsnæringen til flere bekymringer. Den ene relaterer seg til naturens egenverdi knyttet til negative miljøpåvirkninger på villaks, kysttorsk, viltarter som skarv, oter og kystsel, fjorder, økosystem m.m. Den andre omhandler konsekvensene knyttet til organisasjonenes bruk, både som fysiske hindringer i mye brukte områder, visuelle forstyrrelser i verdifulle landskap og bruksområder, påvirkning i fiskeelver, av kvaliteten på kysttorsk m.m.

På bakgrunn av dokumenterte miljøutfordringer stiller FNF Troms spørsmål ved det store omfanget av nye lokaliteter som foreslås avsatt i planen. Det foreslås 27 nye akvakulturområder for anadrom fisk, samt 11 nye for ikke anadrom fisk. En stor andel av de over 60 eksisterende foreslås også å utvides. Konfliktnivået varierer, men flere er vurdert på svakt kunnskapsgrunnlag, eller bærer preg av ren politisk vilje til tross for åpenbare risikomomenter. Med de store anleggene som planlegges i dagens havbruksnæring vil dette resultere i store arealbeslag og stort press på miljø og allmenne interesser. FNF Troms anbefaler at føre var prinsippet benyttes i langt sterkere grad. Mange av organisasjonene anbefaler også at det satses tyngre på landbaserte anlegg i tiden framover, det finnes allerede flere positive erfaringer på feltet. Dette vil kunne dempe både konfliktnivået og miljøpåvirkningene betraktelig.

Konsekvensutredninger og metoder

Konsekvensutredningen er gjort etter anerkjente metoder, men kunnskapsgrunnlaget for å vurdere konsekvens synes ofte for svakt. Planen har et for stort fokus på å nå de nasjonale målene for vekst i havbruksnæringen. Dette går på bekostning av hensyn til naturmangfold, hensyn til bestandene av anadrome laksefisk og friluftsliv. Planen virker ubalansert i den forstand at det alt overveiende er en plan som ivaretar næringsinteressene i kystsonen knyttet til akvakultur, havner, småbåthavner og næringsbebyggelse. Flere organisasjoner påpeker at planprosessen har gått relativt fort med tanke på de store verdiene planen skal forvalte. Det stilles også ønske om et bedre kunnskapsgrunnlag med tanke på større grunnleggende kartlegginger over natur-, landskaps- og friluftsverdier.

Naturmangfold og øvrige verdier knyttet til de berørte sjøarealer bør vektlegges ytterligere. For områder der det er mangelfull kunnskap om naturfaglige verdier, har ikke dette nødvendigvis fått som konsekvens at «føre-var-prinsippet» er brukt til fordel for disse interessene.

Medvirkning

FNF Troms synes det virker å ha blitt lagt relativt godt til rette for medvirkning tidlig i prosessen. Det er gjennomført flere folkemøter rundt i kommunene, dette er positivt. FNF Troms ble invitert til å holde innlegg om friluftsliv på et av folkemøtene, noe vi setter pris på. Vi hadde dessverre

ikke mulighet til å delta, men flere natur- og friluftsansjoner i vårt nettverk har deltatt på enkelte møter. FNF Troms opplevde å bli mer inkludert i starten av planprosessen og savner inkludering i de senere faser. Vi ble for eksempel ikke informert om denne høringsrunden, og fant det ut selv, men da med knappere frist for å innhente meninger og kunnskap om et så omfattende materiale.

Det var et godt initiativ med innspillsgrupper. FNF Troms har spredt informasjon om muligheten i vårt nettverk. Vi ser likevel at mange ressurspersoner / organisasjoner ikke har hatt kapasitet eller mulighet til å delta i disse gruppene, eller folkemøtene. Og vi får nå tilbakemeldinger fra lokale lag og foreninger, som er viktige for prosessen, at denne informasjonen ikke har nådd dem. Dette er beklagelig i et slik viktig arbeid. Slik sett ser vi at natur- og friluftsverdiene kunne vært vektlagt ytterligere i planen, til tross for at det er forsøkt lagt til rette gjennom ulike plattformer. Vi ser også at innspillsgruppen for friluftsliv var relativt snever, selv om de helt sikker har bidratt med viktig informasjon. Kunnskapsgrunnlaget vurderes likevel ikke som tilstrekkelig. En så stor endring av arealbruken i kystsonen burde avkreve supplerende feltundersøkelser der kunnskapen er mangelfull, inkludert lokallag av kystlag og jeger og fisk mer aktivt, alternativt at en stilte arealomdisponeringen til akvakultur i bero av «føre-var-hensyn».

OMRÅDENE I PLANEN

FNF Troms har ikke hatt kapasitet til å jobbe detaljert med alle forslagene, men ønsker å trekke fram noen av de lokalitetene som natur- og friluftsansjonene har gitt tilbakemelding på virker særlig konfliktrulle. Det generelle tilbakemeldingen fra mange er at omfanget av nye lokaliteter virker overveldende.

En stor andel av de nye havbrukslokalitetene for anadrom fisk som foreslås ligger i tilknytning til Senja. Det er blant annet planlagt 5 nye lokaliteter i Torsken, 5 nye i Tranøy og flere i Berg. Vi tillater oss å stille spørsmål ved den opptrapping som planen legger opp med tanke på at Senja-området har vært sterkt preget av lakselus de siste årene og at nedslakting måtte gjennomføres i fjor. Senja har spektakulær natur, yrende reiseliv og elver med anadrom fisk som allerede påvirkes av oppdrettsnæringen. En burde få bedre bukt med utfordringene i denne regionen før det gis ytterligere konsesjoner. Et annet viktig poeng er at de stedene hvor det per i dag ikke er nevneverdige utfordringer, vil kunne få langt større problemer dersom tettheten av anlegg økes.

Hamnevik er en av de foreslåtte lokalitetene med stort konfliktnivå. Dette ligger rett ved Bergsøyen naturreservat, som har store biologiske verdier. Området er også særegent landskapsmessig og er et svært viktig friluftsområde. Området brukes mye til utfart både med kajakk og småbåter, samt fuglekikking. Flere av øyene er tilrettelagt for friluftsliv. Området er lett tilgjengelig og yndet i reiselivssammenheng. Anlegget ligger også rett ved reiselivsbygget Hamn. Etablering av anlegg på denne lokaliteten vil komme sterk konflikt med både natur og friluftsansjoner. En har eksisterende anlegg ikke langt unna, ytre Lavollsfjord, og det vil være fordel å ikke legge anleggene for tett. Det er avsatt friluftsområder i nærheten, noe som er positivt, men vi mener helheten av dette særegne området bør ivaretas.

I Tranøy kommune er FNF kritisk til den store planlagte opptrappingen med 5 nye lokaliteter og flere utvidelser av anlegg. Dette vil bli en fordobling av dagens volum. Tranøybotn og Omegn JFF bekrefter at dette vil gi utfordringer både for natur og friluftsliv i kommunen. I fjor sommer rapporterte fylkesmannen om rømt oppdrettslaks i Ånderelva og lokallaget vil følge opp overvåkingen nærmere. Lokallaget har også observert lakselus på sjørret fisket i Tennvannvassdraget og Vannesvassdraget. De har erfart at lusepåsaget har økt kraftig. Det er lite

vannføring i elvene, sjøørreten blir gjerne stående på grunna utenfor, hvor det varmes opp og gir bedre vilkår for lus. Med disse erfaringene anbefaler vi å være føre var med ytterligere oppdrettslokaliteter. Det er nødvendig å få bukt med de eksisterende utfordringene.

Stronglandet er et svært viktig friluftsområde og vestsiden er i dag forholdsvis urørt og lett tilgjengelig. Det er et rikt grunnlag for friluftsliv både på land og til sjøs med småbåt / padling m.m. Det går et variert stinett og en har god kontakt mellom fjord og fjell. Anleggene Hofsbøvbukt og Lemmingvær sees på som særlig konflikthulle i forhold til friluftsliv og landskap. Det er også yndede fiskeplasser for fritidsfiske på sjø, og en etablering vil kunne føre til forringet fiskekvalitet. Lemmingvær ligger også rett inntil et naturreservat med blant annet hekkeplass for sildemåse.

Leikvika i Torsken kommune ligger rett ved attraktive holmer og skjær. Dette bør avsettes som en fribukt for oppdrett da en har Åberg-anlegget på andre sida. Det er viktig med god differensiering og å ha oppdrettsfrie fjorder tilgjengelig. Klemningen og Kjerringvika sees også på som risikabelt da det fra før er høy aktivitet i Torskenfjorden og Gryllefjorden, og med tanke på fjorårets luseutbrudd og nedslaktninger.

Friluftsansjonene trekker fram viktigheten av å bevare Gullsfjorden i Kvæfjord. Her er ønske om at det ikke settes av arealer til ytterligere oppdrettsaktivitet. Fjorden er særegen og har rike friluftsmuligheter, som benyttes av kystlag, turlag, uorganisert friluftsliv m.fl.. Kvæfjord Kystlag har både robåter og også større båter på Hemmestad. Rett over for Hemmestad Brygge ligger Hemmestadsætran. Fra setervollen går det sti innover mot Holand og Flesnes. Derfra går det ferge over fjorden til Refsnes dersom man vil ta en rundtur. Når du kommer rundt Austerfjord til Kjengsnes, går det en skogsvei langs Gullsfjord til Lyså og videre kan du gå til en perle, Vassvika, og helt videre til Gullholm. Her også er det fine muligheter for kombinasjonsturer med båt og gåturer. Gullsfjorden er allerede belastet av andre inngrep, i senest i 2015 ble tre småkraftverk konsesjonsgitt i fjellsidene, noe som fører til en tilleggsbelastning i fjordlandskapet. Dette må sees i sammenheng. Det foreslåtte anlegget ved Gapøya, som er et naturreservat og yndet mål i friluftssammenheng, skaper også reaksjoner blant noen av ansjonene.

Naturvernforbundet spiller inn konflikter knyttet til Bergsvågen i Harstad kommune. Bare i Toppundet ligger det an til en godkjenning av hele fem områder hvor det skal tilrettelegges for plassering av mærer for oppdrett av laks. En av disse lokalitetene ligger mellom Stornes og Årnes ved munningen av Bergsvågen, og sees på som den mest konflikthulle i så måte. Årsakene for bekymring knytter seg til hensynet til anadrome fiskearter, visuelle inngrep i et svært viktig kulturlandskap i Nord-Norge, samt til Laugen landskapsvernområde.

Harstad og Omland Sportsfiskere har i flere tiår deltatt i forskning på og røkting av de anadrome fiskeartene i Møkkelandsvatnet og Ervikelva. De har registrert en sterk økning av lakselus på ørret og røye som går opp i elva for å gyte, og er sterkt kritiske til etablering av mærer, kun 2 km fra munningen på Ervikelva og Bergselva, som begge er gyteområder for anadrom fisk. Trondenes er et svært viktig kulturhistorisk område som er fredet etter kulturminneloven. Etablering av et anlegg i nærheten kan komme i konflikt med helhetslandskapet og opplevelsen av området. Laugen landskapsvernområde fungerer blant annet som hekkeområde for vannfugler, samt er et mye brukt friluftsområde. I forskriftene står det at: «alle inngrep som vesentlig kan endre eller innvirke på landskapets art eller karakter er forbudt, herunder oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, etablering av oppdrettsanlegg til lands og til vanns, opplag av båter, ...». FNF Troms stiller seg kritisk til anlegget på bakgrunn av de tre nevnte momentene.

Friluftssarealer i planen

FNF Troms er fornøyd med at det er satt av områder til friluftsmål i planen. Dette er positivt og viktig for å sikre langsiktige allmenne interesser. Vi har likevel noen viktige bemerkninger for å ivareta disse i større grad.

Friluftsområdene i planen ser ut til å være basert på verdikartleggingsprosjektet av friluftsområder til Troms fylkeskommune, som er gjennomført i alle de berørte kommunene. Prosjektet utgjør et godt grunnlag for kystsoneplanen, og FNF ønsker å gi all honnør til kartleggingsprosjektet. Men friluftsområdene som er foreslått avsatt i kystsoneplanen er hentet fra Troms Atlas. Disse områdene, og verdiene, er ikke oppdatert på 4-5 år, og har endret seg en hel del. FNF Troms anbefaler på det sterkeste at prosjektleder i Sør- og Midt-Troms, Thomas Haugland, eller Troms fylkeskommune, kontaktes for å få den oppdaterte informasjonen. Denne må så legges inn i kystsoneplanen før den vedtas. FNF Troms ser at kun de svært viktige områdene er tatt med. Vi anbefaler sterkt at også viktige friluftsområder kan sikres i planen, og at disse må sees i sammenheng med hva som ligger i tilknytning til dem.

En utfordring hva gjelder å sikre friluftsområdene i planen er at verdikartleggingsprosjektet ikke har inkludert sjøområder. Dette er forsøkt ivaretatt i kystsoneplanen ved å hente inn informasjon fortløpende i prosessen, noe man delvis har fått til, men som likevel blir mangelfullt. FNF Troms skulle gjerne sett et mer omfattende kunnskapsgrunnlag hva gjelder friluftsliv på sjøen, før det avsettes så mange lokaliteter til oppdrettsvirksomhet.

Mange av friluftsområdene i planen er små og inkluderer områder nært land. Det kunne med fordel vært inkludert noen mer sammenhengene områder som knyttet sammen utsettingsplasser med farleder, fiskeplasser og populære ankerplasser/strender. Noen av områdene kan med fordel være enda større, eller reflekter et tydeligere helhetsbilde i bruken av områdene. Det er også noen havbruksanlegg som er foreslått veldig nært opp til områdene avsatt til friluftslivsmål, dette kan skape unødig konflikt.

FNF Troms mener det er viktig med en ny kartleggingsrunde for friluftsliv på sjø, og at den oppdaterte kunnskapen kan rulleres inn i kystsoneplanen ved neste anledning. For at dette skal få reell effekt er det viktig å være restriktiv med å båndlegge arealer til for eksempel havbruksnæring, som vil komme i konflikt med friluftsområder. Det vil være langt bedre å være føre var i forhold til kunnskapen om friluftslivet og allmennhetens interesser i planområdet i denne runden av kystsoneplanen.

Vi vil trekke fram at Troms per i dag kun har 24 av Norges ca 2200 statlig sikrede friluftsområder. De fleste ligger langs kysten på Øst- og Sørlandet. Presset på strandsonen og kystsonen i Troms er også stort, og det er særlig viktig å kunne sikre viktige friluftsområder gjennom god og forutsigbar arealplanlegging.

Reiseliv

Tilslig av sild, knølhval og spekkhoggere har gitt en rask oppvekst av turisme i form av hvalsafari flere steder i planområdet. Mange nye akvakulturanlegg med merder og fortøyninger utgjør også en potensiell fare for disse store sjøpattedyrene. Akvakultur vil kunne forringe turistenes opplevelse av produktet og kystsonen. Det samme gjelder de som i mange år har kommet opp som nordlysturister og tas med til yttersida. Lysforurensning vil også kunne redusere opplevelsen. Det samme gjelder redusert kvalitet på kystfisk for aktører som baserer seg på fiske. Reiseliv bør tillegges vekt, samt relateres til friluftsliv.

Alternativ verdi

I et innspill til kystsoneplanen i Tromsøregionen trakk Troms Turlag fram et moment som vi også mener er relevant for Sør- og Midt-Troms. Ofte vil det ikke finnes data på hvilke verdier et område har ved f eks ikke-kommersiell bruk. Det fører til at disse verdiene ofte overses. I en tid da vi i har overflod av materielle goder vil det av og til være feil å overse slike ikke-kommersielle verdier av et område og gi kommersielle aktører disposisjon til å bruke det. Universitetet i Tromsø leder et forskningsprosjekt med formål å måle i kroner hva folk i Nord-Norge er villige til å betale for å ha tilgang til kysten for rekreasjon og fritidsaktiviteter. FNF Troms mener dette også vil være et viktig kunnskapsgrunnlag å bygge planleggingen av kysten på. Kystsoneplanen vil legge klare føringer for hvilke arealdisponeringer som vil bli konsekvensutredet, og da bør den også peke på viktige moment som bør med i kommende konsekvensutredninger ettersom de ikke er gjort i kystsoneplanen. Alternativverdien av de foreslåtte arealdisponeringene er et moment som bør inn.

Samlet belastning

FNF Troms savner en bredere analyse av samlet belastning av fjordlandskapet. Dette gjelder ikke bare fjordenes kapasitet på antall fiskeoppdrettsanlegg, men den totale belastningen fjordlandskapet får ved f eks utbygging av småkraftverk i fjellsidene, veibygging, småbåthavner, anlegg i fjorden osv. Flere av kommunene har mange småkraftverk (også konsesjonsgitte, men enda ikke utbygde) som setter sitt preg på fjordlandskapet. Dette vil øke dersom alle konsesjonsgitte kraftverk ferdigstilles. Der hvor det i planen foreslås å legge oppdrettsanlegg relativt tett, forekommer også vannkraftverk og inngrep i fjellsidene, noe som fører til en større samlet belastning. I store deler av områdene ligger også veien i nær tilknytning til strandsonen, noe som fører til en tilleggsbelastning på fjordlandskapet. Vi anbefaler at denne problematikken kommer tydeligere fram i planen, og at storskalalandskapet ivaretas i videre planlegging.

Det er gjort konsekvensutredninger på enkeltanlegg, men den samlede belastningen av alle de nye foreslåtte lokalitetene, sammen med de gamle, er ikke tilstrekkelig vurdert. Her mener vi kunnskapsgrunnlaget er svakt, særlig med tanke på de erfaringer vi har angående utfordringer i oppdrettsnæringa. FNF Troms mener det ikke er noe hastverk med ekspansjon av næringen og at en har tid til å påvente et godt kunnskapsgrunnlag.

FNF Troms anbefaler at natur, landskap og friluftsinnteresser må ivaretas sterkere i det videre arbeidet med planen.

FNF Troms ønsker å bli involvert i saker som berører våre medlemmers interesser, og ønsker lykke til i det videre arbeidet.

For Forum for Natur og Friluftsliv Troms
Eivind Høstmark Borge (s)
Fylkeskoordinator

Tanøybotn og Omegn JFF
Dragøyveien 62
+4790627544
Per-midt@online.no
Per H. Midtgård (s)
Leder

Kopi:

Fylkesmannen i Troms

Berg kommune

Dyrøy kommune

Gratangen kommune

Lavangen kommune

Lenvik kommune

Sørreisa kommune

Tranøy kommune

Troms Fylkeskommune

Harstad kommune

Ibestad kommune

Kvæfjord kommune

Salangen kommune

Skånland kommune

Torsken kommune